

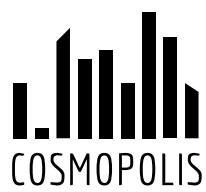
Autorka bestselleru New York Times

CAROL GOODMANOVÁ

NOČNÍ NĀVŠTĚVA

**ANI NEJVĚTŠÍ
SNĚHOVÁ BOUŘE NEPOHŘBÍ
DĚSIVÁ TAJEMSTVÍ...**

CAROL GOODMANOVÁ

NOČNÍ NÁVŠTĚVA

**ANI NEJVĚTŠÍ
SNĚHOVÁ BOUŘE NEPOHŘBÍ
DĚSIVÁ TAJEMSTVÍ...**

Přeložila Jana Kordíková

Copyright © 2019 by Carol Goodman

Published by arrangement with William Morrow, an imprint of HarperCollins Publishers. All rights reserved.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

Translation © Jana Kordíková, 2020

Cover photography © nmelnychuk / Adobe Stock

ISBN 978-80-271-2282-0

Všem lidem z organizace Family, skutečným Laskavým

Změnou jména i povaha se mění:
Z „Lític“ se stanou „Laskavé“,
Když Athéna bezcitnou krutost ukončí.
Změnou jména i povaha se mění:
Laskavost odvrací od zrady;
A zářivá, čistá dobrota vždy zvítězí.
Změnou jména i povaha se mění:
Z „Lític“ se stanou „Laskavé“.

—Lee Slonimsky

KAPITOLA JEDNA

ALICE

Ve třetím autobuse Oren konečně usne. Se spánkem bojoval už od Newburghu, oční víčka měl těžká jako mokré prádlo, ale z čiré umíněnosti je pořád držel otevřená. *Konečně, pomyslím si, když si zdřímne. Kdybych mu totiž měla odpovídat na další otázky, asi bych ztratila trpělivost.*

Kam to jedeme? ptal se v prvním autobuse.

Někam do bezpečí, odpověděla jsem mu.

Zíral na mě, dokonce i v tom tmavém autobuse mu oči zářily a přímo překypovaly chytrostí, pak se najednou odvrátil a zdálo se, že je ze mě v rozpacích. Asi o hodinu později se zeptal, jako bychom snad v mezidobí neurazili desítky mil po dálnici: *A kde je bezpečí?*

Jsou taková místa... začala jsem mu vyprávět, jako by to byla pohádka na dobrou noc, pak jsem si však musela začít lámat hlavu s tím, co má následovat. Dokázala jsem si totiž představit jen perníkové chaloupky a chaloupky na muří nožce, kde bydlely ježibaby. A takové příběhy se mu stejně nelíbily. Dával přednost knížce o mytologii z knihovny (pořád ještě ji má v batůžku a s každou vteřinou nám narůstá penále), o hrdinech, kteří zápasí se lvy a usekávají hlavy příšerám s hadími vlasy.

Jsou taková místa... začala jsem znovu a snažila si vybavit něco z té jeho knihy. *Pamatuješ, jak Orestes prchá před Líticemi a musí do nějakého chrámu, kde mu Lítice nebudou moct ublížit?*

Byl to chrám boha Apollona v Delfách, oznámil mi Oren, a sloužil mu jako útočiště.

Chytrprdy nemá nikdo rád, nedala jsem se. Od té doby, co si přečetl tu knihu o mytologii, se rád vytahuje, jak dobře se všechna ta řecká jména naučil.

Oresta si oblíbil od první chvíle, protože mají podobná jména. Snažila jsem se vynechávat pasáže, které mi nepřipadaly úplně vhodné pro děti, ale on vždycky poznal, že jsem něco přeskočila, a později jsem ho přistihla, že si tu pověst čte sám a zírá na obrázek Lític s hadími vlasy a netopýřími křídly.

Na další autobusové zastávce našel leták krizové linky jedné charitativní organizace. Nazývala se Útočiště, jako by to Oren přivolal tím, že to slovo vyslovil nahlas. Dala jsem mu hrst drobných, aby si šel koupit čokoládovou tyčinku a já zatím mohla volat. Nechtěla jsem, aby musel poslouchat, co se jim chystám říct. Ale připadalo mi, že poslouchá i z druhé strany čekárny, kde stál u bufetu a hrbil ramínka pod tíhou svého batohu s motivy ze *Star Wars*.

Žena, která telefon zvedla, se mě začala vyptávat na pocity, ale já ji hned přerušila a oznámila jí, že jsem i se synem opustila manžela. *Uhodil mě, líčila jsem, a tvrdil, že jestli ho zkusím opustit, tak mě zabije. Nemám kam jít...*

Pak jsem se zajíkla a Oren se na mě podíval z druhé strany čekárny, jako by mě slyšel. To ale nebylo možné; na to byl moc daleko.

Žena mě po telefonu informovala o útulku v Kingstonu. Oren ke mně mířil přes čekárnu. Když dorazil až ke mně, prohlásil: *Musí to být takové místo, o kterém nikdo neví.*

Obrátila jsem oči v sloup. To je snad jasné! Ale stejně jsem jeho slova zopakovala do telefonu a snažila se znít odhodlaně. Žena na druhém konci aparátu chvilku mlčela, já se Orenovi podívala do očí a najednou jsem se poprvé od našeho odchodu začala opravdu pořádně bát.

Chápu, prohlásila žena konečně, pomalu, jako by mluvila s někým, kdo by jí nemusel rozumět. Okamžitě jsem poznala „vysvětlující“ tón sociální pracovnice a celá jsem se naježila hněvem, což mě velmi překvapilo. Myslela jsem, že už se dávno nezajímám o to, co si snad o mně myslí banda svatouškovských sociálních pracovníků. *Můžeme vám zařídit bezpečný dům, o kterém nikdo neví. Ale dnešní noc možná budete muset strávit v útulku.*

Oren zavrtěl hlavou, jako by snad slyšel, co ta žena říká. Nebo jako už by mu bylo jasné, že jsem to zase zvorala.

Musí to být už dnes, nedala jsem se.

Žena se znovu odmlčela. V pozadí zamňoukala kočka a zapískala konvice. Představovala jsem si pohodlnou teplou místnost – na zdi jsou zarámované obrázky, na pohovce polštářky, svítí tam lampička – a najednou se mnou zmítal takový vztek, až se mi zatočila hlava. Oren natáhl ruku, aby mě uklidnil. Žena mi něco říkala, ale já ji neslyšela, hrozně mi totiž hučelo v uších.

... dejte mi číslo, ze kterého voláte, říkala. *Někam si zavolám a pak se vám ozvu zpátky.*

Přečetla jsem jí číslo z telefonního automatu a pak jsem zavěsila. Oren mi podal kelímek horké kávy a koblihu. Jak to všechno koupil jen za pár drobných? Má snad nějaké vlastní peníze, které přede mnou tají? Opřela jsem se o zeď a čekala. Oren se opřel vedle mě.

Bude to dobré, ujišťovala jsem ho. *Tyhle organizace... mají svůj systém.*

Přikývl a čelist měl zaťatou. Dotkla jsem se jeho tváře a on ucukl. Rozhlédla jsem se kolem, jestli si toho někdo všiml, ale na nádraží už byl jen student zabraný do svého mobilu a opilec spící na lavičce. Když telefon zazvonil, málem jsem vyskočila z kůže.

Zvedla jsem ho, než stihl zazvonit podruhé. Vteřinu jsem slyšela pouze dech a měla jsem příšernou a naprosto bláznivou myšlenku, že je to on. Pak však žena ze sebe zadýchaně začala chrlit

informace, jako by snad někam musela běžet. *Stihnete další autobus do Kingstonu?*

Já vám řekla, že do útul... začala jsem, ale žena mě okamžitě přerušila.

V Kingstonu nasednete na autobus do Delphi. Tam na vás někdo bude čekat, někdo, komu můžete věřit. Jmenuje se Mattie – je jí přes padesát, má krátké stříbrné vlasy a na sobě bude mít zřejmě něco fialového. Odveze vás do bezpečného domu, o kterém kromě nás nikdo neví.

Podívala jsem se na Orena a ten přikývl.

Dobrá, souhlasila jsem. Přijedeme příštím autobusem.

Zavěsila jsem a klekla si, abych Orenovi mohla říct, kam jedeme, on už mi však něco podával: dva lístky na příští autobus do Kingstonu a dva do Delphi ve státě New York. *Koukni, vyhrkl, to místo se jmenuje skoro stejně jako Delfy v té mé knížce.*

To se odehrálo před dvěma hodinami a dvěma autobusy. Poslední autobus nás vezl monotónně padajícím sněhem do hor, které se tyčily po obou stranách silnice. Oren sledoval vířící sníh, jako by mu snad něco říkal. Jako by nás sem dovedl právě on.

Je to jenom náhoda, přesvědčuju sama sebe, ty názvy. Spousta těchto malých městeček má jména inspirovaná Řeckem: Athens jako Atény, Utica, Troy jako Troja. Podobná jména vás spíš přimějí myslet na mramor a palmy, a ne na omšelé křižovatky se supermarketem a tetovacím salonem.

Když Oren konečně usnul, ulevilo se mi. Nejen proto, že už jsem byla unavená z jeho otázek, ale taky z toho, na co bych se mohla zeptat já jeho...

Jak jsi věděl, kam jedeme? A kde jsi sakra sehnal ty lístky?

... nebo co bych mohla udělat, abych z něj vypáčila odpovědi.

KAPITOLA DVĚ

Mattie

Probudilo mě houkání vlaku. *To je tak osamělý zvuk*, říkála moje matka. Mně to tak nikdy nepřipadalo. Spíš se mi zdálo, že je to lákavé volání vzdálených míst. Často jsem lehávala v posteli a představovala si, kam asi ty koleje vedou. Pryč z hor, podél řeky až do města. Jednou na to volání odpovím a odjedu odsud.

Chvilku mi trvá, než mi dojde, že mě vzbudilo zvonění telefonu. A za další chvilku zjistím, že nejsem dívka, co plánuje útěk z domova, ale žena na špatné straně padesátky, která se musela vrátit tam, kde začínala, a dostane se odsud pouze jediným způsobem.

Telefon mám v nabíječce na nočním stolku. Jedna z mých studentek mi ukázala, jak ho nastavit, aby se mi dovolal jen někdo.

Ale co když někdo potřebný ztratí telefon a zavolá mi z budky? zajímala jsem se.

Vytřeštila na mě oči, jako bych byla vykopávka z minulého století, a pak se zeptala: *Ty ještě existujou?*

Měla bys častěji chodit ven, říká mi vždycky Doreen. *Pojed' se mnou do města.*

Teď mi určitě volá Doreen. Kromě čísla na Útočiště je totiž její číslo jediné, které mám v Oblíbených. Když studentka ten kratičký seznam viděla, nedokázala skrýt lítost v očích.

Natáhnu se pro telefon kolem lahviček s léky, knížek a hrnků od čaje – což jsou všechny mé prostředky, jak přilákat spánek – a podaří se mi ho upustit. Slyším, jak se Dulcie zavrtí, protože ji

probudily vibrace způsobené jeho pádem. „To je dobré, děvče!“ volám, i když mě nemůže slyšet. „To jen Doreen něco vyvedlo z míry.“

Spustím nohy z postele a prkna na podlaze mě studí do bosých chodidel, skloním se, abych našla telefon. Na monitoru září Doreenin obličej (studentka mi ukázala, jak se to dělá, a použila fotku z Doreenina facebookového profilu – jak v lednu protestuje na Ženském pochodu). Má tam otevřená ústa a něco křičí, což je dost absurdní, protože Doreen jinak téměř nekřičí. Má ten nejklidnější hlas ze všech lidí, co znám. *Umluví úplně každého*, tvrdí dobrovolnice. Proto si taky bere službu na krizové lince od půlnoci do šesti ráno, tedy v době, kdy se dějí ty nejhorší věci. Muži se připotácejí opilí domů z baru a ženy jim zamykají zbraň. Pubertáci se předávkovávají drogami a dívky se ocitají samy na silnici bez bezpečného odvozu – nebo jedou s někým velmi nevhodným. Která z těchto příšerných věcí se stala, že mi Doreen musí volat uprostřed noci?

Přejeďu prstem po displeji, abych hovor přijala. „Ahoj, Doreen.“

„Díkybohu, Mattie,“ vyhrkne zadýchaně, jako by snad běžela. Doreen tak mluví pořád. Před sedmnácti lety utekla od svého násilnického manžela, poté co svému synkovi praštil hlavou o stěnu jídelny. Někdy mám pocit, že je na útěku pořád. „Už jsem myslela, že se ti ten telefon zase úplně vybil.“

„Ne, jen mi upadl. Co se děje? Nějaký nepříjemný hovor?“

Doreen mi totiž občas volá, když je z nějakého hovoru rozrušená. Nevadí mi to. Nikdo by neměl zůstat sám s věcmi, které si my musíme vyslechnout.

„Případ domácího násilí. Utekla z domova,“ říká a mně se sevře srdce. Vydechnu a cítím tlak na noze. Dulcie vnímá můj neklid a přijde se o mě opřít.

„S dítětem?“ ptám se a doufám, že odpověď bude ne.

„S desetiletým klukem. Volala z newburghského autobusového nádraží. Nabídla jsem jí útulek v Kingstonu, ale odmítla. Prý to musí být místo, kde ji nikdo nenajde.“

„Aha,“ říkám a skláním se, abych Dulcii pohladila po měkké hlavě.

„Ověřovala jsem volná místa u Svatého Albana a sestry Martine tvrdí, že ji můžou přijmout,“ říká Doreen, „ale někdo ji bude muset vyzvednout na nádraží a odvézt ji tam.“

Sestry u Svatého Albana patří k nejpevnějším článkům našeho řetězu bojovníků proti domácímu násilí. Jejich klášter je u řeky, zavřený za branou a strážný matkou představenou, která by se klidně postavila i desítky rozzlobených manželů, co si tam přišli vyzvednout své zbloudilé manželky. Je to chladná budova, kde po nočním útěku z domova není příjemné skončit: jeptišky v dlouhých černých hábitech, strohé cely, kříže na zdech. Myslím na toho desetiletého chlapce a na to, jak se asi bude cítit na tak studeném, šedém místě...

„Mohla bych zavolat Frankovi,“ navrhně Doreen. Neunikne mi její váhavý tón. Prozradila jí snad ta žena něco, co ji přimělo k přesvědčení, že přivolat místního policejního velitele nemusí být úplně nejlepší nápad – nebo jen vycítila, že možná existuje důvod, proč ji od toho ochránce zákona zatím držet dál? Nebo je jí možná jenom nepříjemné se o Frankovi zmiňovat přede mnou. Doreen má totiž teorii, že Frank Barnes je do mě tajně zamilovaný. Snažila jsem se jí vysvětlit, jak moc se plete, ale Doreen tomu nechce uvěřit.

„Tak je vyzvednu já a odvezu je tam,“ nabídnu se a už vstávám a hledám vypínač. Když místnost zaplaví světlo, tíha u mé levé nohy náhle zmizí. Doreen mi něco říká, něco o té ženě, co ji znepokojilo, nebo něco, co jí je na dané situaci povědomé, ale já jí nerozumím. Zírám na psí pelíšek v nohách postele. Přesunula jsem ho tam před dvěma týdny, protože předtím jsem cestou na záchod o Dulcii pořád zakopávala. A ona tam teď leží a tvrdě spí.

Nemám čas zabývat se tím, co asi způsobilo fantomový tlak na mé noze. Diabetická neuropatie? Nával? Počátek Alzheimerovy choroby, která zhruba v tomhle věku propukla u mé matky? Důležitější je, že žena a chlapec dorazí na autobusové nádraží za hodinu. Od mého domu je to jen čtvrt hodinky autem, ovšem za předpokladu, že nastartuje, nebudu muset škrabat okna a na silnicích je odhrnutý sníh. Zatímco si navlékám legíny, džíny, termotriko a svetr, jdu k oknu, abych se podívala ven. Na zadní zahradě vidím šedo-bílou změť hrozivých boulí a tmavý všeobjímající les. Nedá se poznat, jestli je sníh na zahradě čerstvý, nebo jestli ta šedá ve vzduchu je mlha, či padající sníh. Na zadní verandě nesvítí světlo, takže nejsou vidět vložky. *Měla bys to opravit, slyším hlas své matky. Necháš to tady úplně rozpadnout.*

Měla by sis hledět svého, okřiknu ji okamžitě. Vždyť už je čtyřiatřicet let mrtvá. Tak kdy se zbavím jejího hlasu ve své hlavě?

Dulcie se vzbudí, a než se dostanu ke schodišti, už se šourá vedle mě. Jednou, brzy, se z těch prudkých a kluzkých schodů spolu zřítíme, a jedna z nás skončí v nemocnici. Neodvážím se hádat, která to přežije.

Dulcie dole zamíří přímo k zadnímu vchodu, abych ji pustila ven, jako by bylo ráno. Nerada ji pouštím do tmy; sníh je tam hluboký a v lesích žijí kojoti. Ale nemám čas ji jít vyvenčit, takže jestli se nechci vrátit domů a najít tu loužičku, tak bych ji radši pustit měla.

„Drž se u domu,“ nařídím jí, jako by mě ještě slyšela, nebo jako by mě někdy poslouchala. Vyjdu ven s ní a ucítím na tváři bodání ledového deště. *Kruci.* V tomhle se nebude dobře řídit.

Zapnu konvici a vezmu z odkapávače dvě termosky. Ve spíži mám jenom čaj, a to matce se synem nebude stačit. V kufru auta je krabice s dary a myslím, že v ní byla horká čokoláda. Stejně bych měla jít nastartovat.

Vyjdu ze dveří a málem sklouznu z verandy. Budu to tam muset posolit. Vyhnout se cestou dolů rozbitému třetímu schodu je náročné (*jednou to bude tvůj konec*, upozorňuje mě trefně matčin hlas) a zem dole je celá bílá od čerstvě napadaného sněhu. Na autě je dobrých patnáct centimetrů, navíc je vše pokryté zamrzlou krustou. Škrabka je v kufru, který také pokrývá led. Led u předních dveří rozlamuju pěstí, pak se prohrábnu patnácti centimetry prašanu, abych na klice narazila na delší vrstvu ledu. Jako by se snad bohové počásí dohodli, že spojí síly, aby mi zkomplikovali život.

Vždycky přece nejde o tebe, Matteo, okřikne mě vyčítavě hlas mé matky.

Vrátím se domů, popadnu rychlovarnou konvici a vezmu ji ven, abych rozmrazila auto. Dveře se otevřou až po třetí cestě tam a zpátky, k rozmrazení kufru budou potřeba další dvě. Když otočím klíčkem v zapalování, uslyším zoufalé zájíkání patnáct let starého motoru. „Já vím,“ říkám mu a dívám se na medailon s madonkou visící ze zpětného zrcátka, „ale na autobusovém nádraží na nás čekají chlapec a jeho máma.“

Ať už to je boží zásah, nebo se motor konečně dostatečně zahřeje, auto naskočí. Pustím naplno rozmrazování předního i zadní skla a v duchu poděkuju Anitě Estebanové, migrantce a zemědělské dělnici, za to, že mi medailon Panny Marie Guadalupské před čtrnácti lety věnovala. Když jsem Anitě oznámila, že nevěřím v Boha, vtiskla mi medailon do dlaně a řekla mi, že bych se tedy měla pomodlit k čemukoli, v co věřím. Tak jsem se pomodlila k Anitě Estebanové, která opustila svého manžela – alkoholika a budižkničemu – a vychovala své tři děti sama, pak se vrátila do školy a vystudovala práva. Věřím totiž právě v ni.

Vytáhnu krabici darů z kufru a odnesu ji do kuchyně. Najdu tam dost kakaa na to, abych naplnila termosku. Kávu koupím ve

Stewart's. V krabici jsou i tyčinky Snickers, které si taky přibalím do batůžku. Sestry jim samozřejmě dají jídlo, ovšem v jejich spíži se vyskytuje spíš zdravá a chuťově neutrální strava. Ten chlapec bude potřebovat něco sladkého.

Když zavírám krabici, všimnu si sáčeků s pamlsky pro psy. Vytáhnu dva, zamírím k Dulciinu pelíšku... a spatřím otevřené dveře. Zastaví se mi srdce, celou tu dobu, co jsem zápasila s autem, byla venku na mrazu. Otevřu mříž a najdu ji, jak stojí až po kohoutek ve sněhu, starou prošedivělou hlavu sklopenou, a nad ní se vytvořil obláček páry.

„Holčičko!“ vyhrknu, chytnu ji za obojek a vtáhnu dovnitř. „Moc mě to mrzí.“

Chlupy má celé omrzlé. Zabalím ji do staré otrhané plážové osušky, otřu dosucha a z tlapek jí odstraním kousky ledu. „Proč jsi neštěkala?“ ptám se jí, ale ve skutečnosti tím myslím: *Jak jsem na tebe mohla zapomenout?* Třu ji, dokud všechen led neroztaje a ona se nepřestane trást. Pak si do stejné osušky otřu i svůj obličej.

Nechutné, řekne mi hlas mé matky.

Ano, souhlasím a utírám se s ještě větší intenzitou.

Pak se podívám na hodinky a zjistím, že mi na čtvrt hodinovou cestu na autobusové nádraží zbývá deset minut. *Tak to dopadá, když se člověk někam honí uprostřed noci.* Matka opět je v plné síle. *Když se člověk plete do života jiným lidem. A ten svůj úplně zanedbává.*

Málem jsem zabila svého starého psa. Na svou obranu nemám co říct. Tak vezmu batoh, trochu zvýším teplotu na termostatu, aby chudák Dulcie byla, dokud se nevrátím, hezky v teple, a vyrazím.

Od mého domu do centra města je to víceméně z kopce, což jsem oceňovala jako dítě, když jsem potřebovala rychle zmizet a na kole jsem se dostala z příjezdové cesty až do Stewart's bez jediného

šlápnutí. S Frankem Barnesem jsme závodili z kopce a jeden druhého provokovali k ještě větší rychlosti. Když mi bylo sedm a jemu devět, projela jsem moc rychle zatáčku a skončila v potoce Esopus. Ještě pořád mám schovaný ten kousek flanelu, který si Frank odtrhl z košile, aby mi zastavil krvácení, a všechno to bláznovství mi připomíná i jizva na čele.

Když teď ten kopec sjíždím po zledovatělé silnici, z nebe padá tak prudký mrznoucí déšť, že ho skoro ani neberou stěrače, modlím se k Anitě, Panně Marii Guadelupské, Ganéšovi i všem těm pohanickým lesním bůžkům, kteří straší u osamělých borovic střežících malé horské městečko Delphi. Stáhnu si okénko a zhluboka se nadechnu chladného vzduchu vonícího po borovicích. Díky prudké změně teploty mám jistější ruce na volantu, zvládnou poslední serpentinu před městem, pak projedu opuštěnou hlavní třídu a minu zabetonovaná okna Mooreova obchodu, kde mi matka každý podzim nakupovala školní oblečení. Pak vyrazím po ulici Queen Anne Victorian, kde kdysi sídlila právní kancelář mého otce, ale dnes tu působí Útočiště. Dole se svítí. To asi Doreen přerovnává spíž a nádoby s dary. *Dělá to každou noc, jako nějaký bláznivý domácí skřítek*, líčí mi vedoucí dobrovolníků Muriel. Zastavím se u ní, až matku se synem dovezu do Svatého Albana. Přivezu jí zákusek od Stewart's. Aby mi mohla vyličit všechno o tom hovoru.

Autobusové nádraží má společné parkoviště s obchodem Stewart's. Ale žádný autobus tam nestojí. Takže buď má zpoždění, nebo jsem ho nestihla. Venku žádná žena s chlapcem nečeká.

Zaparkuju a vypnu motor. Nejradši bych auto nechala nastartované, ale bojím se, aby ho někdo neukradl. Někteří lidé, kteří jezdí autobusem, nejsou právě důvěryhodní – drogoví dealeri, co pašují heroin z města do pohoří Catskills, gangsteři z Newburghu a Kingstonu, čerstvě propuštění vězni z věznic v Hudsonu.

Ty si o lidech vždycky myslíš jen to nejhorší, říká mi Doreen.

Já to kdysi říkávala své matce. *Přestanu s tím, až mi lidé ta nejhorší podezření přestanou potvrzovat*, opáčila pokaždé.

U pultu uvnitř obchodu stojí Atefeh Sheraziová. Když mě uvidí vcházet dovnitř, usměje se. Tuhle práci jsem jí pomohla najít já a Doreen, když se před dvěma lety objevila v Útočišti. Opustila manžela v New Jersey a i s dvěma dětmi vyrazila autobusem na sever. Když jsem se jí ptala, jestli se nebojí, že ji manžel bude pronásledovat, tvrdila, že největší strach má z bratra. To on ji prý před deseti lety přivezl z Íránu do Ameriky, sliboval jí, že tu bude chodit do školy, ale místo toho ji přinutil k domluvenému manželství. Když ji manžel začal bít, šla za bratrem, ale ten jí řekl, že si za to může sama, protože manžela neumí potěšit. *Kdyby mě našel, zabil by mě*, vysvětlovala nám Atefeh.

Bydlela u Svatého Albana, dokud jí neschválili žádost o sociální byt a nedostala tuhle práci od Roye Carvera. Teď dálkově studuje vyšší odbornou školu v Ulsteru a konečně získává vzdělání, kvůli kterému sem přijela.

„Jak to, že jste v takovouhle noc venku, paní Laneová?“ zajímá se teď Atefeh. Už snad tisíckrát jsem ji prosila, aby mi říkala Mattie, ale bylo to marné.

„Někoho vyzvedávám z autobusu z Kingstonu. Už dorazil?“

Atefeh zavrtí hlavou. „Řidič před půl hodinou volal, že se opozdí. Na silnici dvacet osm je ledovka. Musel zajet ke krajnici a počkat na sypače. Nedáte si při čekání kávu? Zrovna jsem ji dovařila.“

„Dám si, Atefeh.“ Vyndám termosku a kývnu na otevřenou učebnici biologie na pultu. „Pořád ještě se učíš?“

Jdu k pultu s kávou v zadní části obchodu a naplním si termosku. Pak si naliju ještě do hrnku a přidám tam cukr a mléko, abych se udržela vzhůru. Nakonec si vezmu malé mléko, pomerančový džus, máslo a prohlížím si sladké pečivo na regále. Až se sem matka s chlapcem dostanou, určitě budou hladoví.

Zatímco se rozhoduju mezi medvědí tlapou a skořicovou rolkou, zazvoní zvonek nade dveřmi. Ohlédnou se, abych zjistila, jestli nedorazil autobus, ale jsou to jen dva chlápci v maskáčovém oblečení, vystupující z vytuněného sněžného pluhu; k pluhu jsou připevněné umělé parohy z pěny a na střeše přivázaný pravý jelen. Kouř z jejich výfuku úplně obklopí mou malou hondu. Ti se asi netrápí tím, že by s jejich vozidlem mohl někdo odjet. Znovu začnu vybírat pečivo a slyším, jak se jeden z lovců ptá Atefeh na losy do loterie.

Jako by ti to mohlo přinést štěstí.

Ne, že bych měla něco proti lovcům. Zním dost zdejších rodin, které jsou na tomhle masu závislé, navíc místní lovecké sdružení na každoroční sváteční večeři pro potřebné, pořádanou Útočištěm, věnuje zvěřinovou pečení. Jeden z lovců, ten starší a mohutnější, je mi nějak povědomý. Zřejmě už několikrát do Útočiště přijel s potravínovou pomocí.

Ohlédnou se zpátky na muže. Ten, kterého nepoznávám, mladší a hubenější, zírá na Atefežinu jmenovku.

„Atefeh? Co to jako má být za jméno?“

„To je perské jméno, pane. Tady máte své losy. Hodně štěstí a dobrou noc.“

Lovec však ještě neskončil. Obrátí se na kamaráda. „Hej, Wayne, tohle si poslechni. Jmenuje se Atefeh! Ty hele, jak to, že nemáš na hlavě ten váš hadr?“ Ukáže Atefeh prstem na hlavu. Vidím, jak sebou Atefeh trhne. Pod proužkovanou uniformou se jí zvednou ramena, jako by se připravovala na úder a zároveň bojovala s touhou odsud zmizet.

Postav se za oběť, slyším v hlavě Doreen. Nekonfrontuj útočníka. Přiblížím se k pultu. „Je všechno v pořádku, Atefeh?“ ptám se a dívám se na ni.

Ona očima rychle přejede směrem ke mně a mírně spustí ramena. „Sehnala jste všechno, co potřebujete, paní Laneová?“ ptá se.

„Ano,“ odpovím a protáhnu se kolem lovce.

„Hej,“ ohradí se, „kdo tu říkal, že už nic nechci?“

„Přejete si ještě něco, pane?“ zeptá se ho Atefeh s dokonalou zdvořilostí.

„Jo, vezmu si...“ Přejíždí očima po pultu a pak se jeho pohled s neskryvanou škodolibostí zastaví na kšiltovce s americkou vlajkou. „Vezmu si tuhle čepici.“

„Jistě, pane,“ řekne Atefeh, vezme čepici ze stojanu a načte její kód.

„Ne, počkat...“ Roztočí stojan a namátkově do něj píchne prstem. „Rozmyslel jsem si to. Nejsem si jistej. Která se líbí tobě?“

Atefeh na něj vytřeští oči. Přisunu se tak blízko k ní, jak mi to jenom pult dovolí, aby věděla, že má mou podporu. *Proč nemáme konfrontovat útočníka?* ptala jsem se jednou Doreen. *Protože tím by se celý spor zbytečně vyhrotil a nakonec by to pro oběť bylo ještě horší,* vysvětlila mi. Doreen se v podobných záležitostech neplete, ale já si teď připadám jako hrozný zbabělec, když se tu dívám, jak Atefeh v třesoucí se ruce drží kšiltovku.

„No sakra,“ zakleje muž a podívá se přímo na Atefeh, „nechal jsem si doma brýle na čtení. Mohla bys mi to přechíst?“

Už jsem se s podobnými muži setkala, muži, co si zvedají sebevědomí ponižováním druhých. Když si konečně vybere čepici s nápisem *Uděláme Ameriku znovu skvělou*, zaplatí hromádkou zmuchlaných bankovek a špinavých mincí. Atefeh mu ji chce dát do tašky.

„Ne ne,“ okřikne ji lovec a kroutí hlavou s výrazem, který lze popsat jedině jako „sračský“. „To jsem koupil pro tebe!“ Ohlédne se, aby zjistil, jestli ten vtip došel i jeho kamarádovi, který si listuje časopisem *Lov a rybolov*. „Je to dárek pro Atefeh! No tak, jen si ji hezky vyzkoušej!“

Atefeh klopie oči na ošklivou polyesterovou čepici a má zrudlé tváře. Já se natáhnu přes pult, abych se dotkla její ruky. Než to však stihnu udělat, ona zvedne hlavu a podívá se lovcovi do očí.

„Mnohokrát vám za ten dárek děkuji, pane, ale my v práci nesmíme na hlavě nic nosit. Ale dám ji synkovi, ten totiž má moc rád historii Ameriky a hraje malou ligu v baseballu.“

To je přímo dokonalá odpověď. Atefeh vůbec nepotřebuje, abych se za ni prala já. Doreen měla pravdu.

„A jak se syn jmenuje? Džihád?“

Pak budu Doreen tvrdit, že už jsem si byla jistá, že káva vychladla dostatečně na to, aby to bylo bezpečné, ale pravdou je, že když mu svůj kelímek zvrhnu do klína, doufám, že tím zaženu ten jeho povýšený škleb a způsobím mu neplodnost.

„Nechte ji na pokoji!“ okřiknu ho, když začne výt bolestí. „A koukejte odsud vypadnout!“

Zamračí se na mě, jednu pěst si ochránářsky drží v klíně a druhou má u boku. Já odložím sáček s pečivem na pult, dám si ruku do kapsy kabátu a sevru ji kolem klíček od auta tak, aby mi jejich špičaté konce vykukovaly mezi prsty.

Užuž vyndávám ruku z kapsy, když vtom druhý lovec popadne kamaráda za ramena. „Myslím, že je na čase odejít, Jasone. Ten jelen na střeše nepočká, až se tady dohadáme.“

„Ta mrcha mě polila kafem!“ stěžuje si Jason a snaží se, i když nijak usilovně, vymanit z kamarádova sevření.

„Jo, no, tak už to chodí, když se chováš jako kretén.“ Druhý lovec se na mě podívá. V jeho očích vidím náznak úsměvu i fakt, že mě poznal; takže už jsme se určitě potkali. „Tak pojď, než na tebe tady milé dámy zavolají policii.“

„No kurva,“ rozčiluje se Jason, „já se jenom snažil bejt milej. Zmizme odsud.“ Setřese kamarádovu ruku z ramene, teatrálně si upraví maskáčovou bundu, jako by to snad byl drahý oblek, a pak se mu cestou ven podaří převrhnout stojan s časopisy.

Jeho kamarád – Wayne – se zastaví, aby časopisy sesbíral, ale já syкну: „Stačí, když odsud dostanete kamaráda.“

Podívá se na mě. „Není to můj kamarád. Je to můj přítroublej švagr.“ Pak se ohlédne na Atefeh. „Omlouvám se za svou rodinu, madam, dobrou noc.“

Jakmile se dveře zavřou, obrátím se na Atefeh. Třeše se jako osika. Obejdu pult a obejmů ji. *Zeptej se oběti, jestli je v pořádku*, instruovala nás Doreen.

Co to je za pitomou otázku, zlobila jsem se, jako by někdo mohl být v pořádku, když ho někdo šikanuje a týrá!

„To byl ale kretén!“ ulevím si. Pak ze mě vyjdou takové nadávky, že z toho Atefeh přes slzy zrudne. Pomůžu jí uklidit kávu, kterou jsem „vylila“.

„Jsem taková nešika,“ prohlásím a Atefeh se rozesměje.

Než mi stihne nalít nový kelímek, autobus už zajíždí na parkoviště. „Radši bych měla vyrazit,“ říkám. „Ti dva zřejmě nestojí o to, aby je tu někdo viděl.“

„Dejte mi vědět, kdybych mohla nějak pomoci,“ říká Atefeh a stiskne mi ruku. „A... díky.“

„Jen to neříkejte Doreen,“ prosím ji, když ji objímám. „Nedá se totiž říct, že bych úplně dodržela pravidla.“

Třást se začnu, teprve když dorazím na parkoviště. Neděsí mě, jak jsem ho polila kávou – i když je pravda, že kdyby skutečně byla horká, mohla jsem ho nepříjemně opařit. Děším se těch klíčů. Byla jsem ochotná praštit Jazona do obličeje pěstí plnou klíčů. S naprostým klidem bych mu vydlobala oči.

KAPITOLA TŘI

Alice

Žena stojící před obchodem s potravinami nemá ani v ledovém dešti nic na hlavě a vypadá jako ty staré hipísáčky, co pořád bojují za všeobecné dobro. Neupravené šedé vlasy, beztvaré pončo, těžké pracovní boty. V ruce drží kelímek a nákupní tašku.

„To je ona?“ ptá se Oren, který se probral, když řidič autobusu přeřadil při zajiždění na parkoviště.

„Asi jo,“ potvrdím. „Vypadá... v pohodě.“

„Vypadá jako sociální pracovnice,“ namítne Oren, čímž dává jasně najevo, co si o tom povolání myslí.

„Všechny nejsou špatné,“ chlácholím ho. „Třeba Scott byl moc milej, ne?“

„Jo,“ řekne Oren nepřiliš přesvědčivě. Scott, který ho měl na starost naposledy, sice opravdu milý byl, ale nakonec nám moc nepomohl. Vlastně nikdo z nich.

Vstanu, abych si z úložného prostoru vzala batoh. Oren už má svůj batůžek *Star Wars* na zádech. Zatímco spal, měl ho strčený mezi hlavou a okénkem, jeden popruh pořád na rameni, a pevně ho objímal rukama.

Když jsme odcházeli, dala jsem mu pět minut, aby se vrátil do svého pokoje a vzal si jenom to, co naprosto nutně potřebuje. Pak jsme se sešli u dveří a já si všimla, že mu z batohu vykukuje ta kniha z knihovny. Ale teď jsem musela přemýšlet, co ještě si vzal – peníze? –, že ten batoh odmítá pustit z ruky.